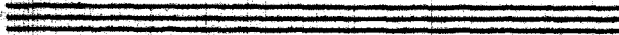

KOULU JA
MENNEISYYS

XIV

KOULU JA MENNEISYYS

XIV

KOULU JA MENNEISYYS

SUOMEN KOULUHISTORIALLISEN SEURAN

VUOSIKIRJA 1961—1962

XIV

HELSINKI 1962

Vuosikirjaan Koulu ja menneisyys XIV saaduista kirjoituksista esittää Suomen Kouluhistoriallinen Seura parhaat kiitokset kirjoittajille. Seura esittää myös kunnioittavat kiitokset Opetusministeriölle, joka on myöntänyt varat tämän vuosikirjan julkaisemista varten.

Helsingissä maaliskuun 15 päivänä 1962.

SUOMEN KOULUHISTORIALLINEN SEURA

Toimituskunta:

Urho Somerkivi

E. O. Kuujo

Santeri Liikkanen

Eino Viitasaari

Sven Gladh

Vuosikirja XIV (1962)

S i s ä l l y s

<i>Alpo K. Rapila</i> , Laihiaan kirkonkylän kansakoulun toiminnasta vuosina 1880-1883	sivu 7
<i>Kalevi Kajava</i> , Nevanlinnan trivaaalikoulun vaiheista	» 40
<i>Eelis Aurola</i> , Michail Tichanoffin perustamista suomenkielistä kansakouluista ja niiden varhaisista vaiheista	sivu 62
<i>E. O. Stenij</i> , Ammattikasvatusta Ruotsinvalian aikaisessa Viaporissa	» 76

LUETTELO EDELLISTEN VUOSIKIRJOJEN
KIRJOITUKSISTA

VUOSIKIRJA I (1935)

Alkusanat.

- A. R. Cederberg*, Kouluneuvos Einar Fieandt.
Kurt H. Enwald, A. J. Mela.
J. A. Wecksell, A. J. Mela.
Hanna Kallio, Vanhoja koulumuistoja.
Heikki Impivaara, Pari piirrettä Raahen koulusta.
Reino Rautavaara, Piirteitä Oulun trivaaalikoulun historianopetuksesta viime vuosisadan alkupuolella.
Juuso Mustonen, Inkerin kansanopetuksen alkuvaiheita.
E. O. Stenij, Sata vuotta ammattiopetuksemme vaiheita.
Heikki Terho, Haminan saksalaisen alkeiskoulun oppilasmatrikkeli.
Suomen kouluhistoriallisen seuran säännöt.

VUOSIKIRJA II (1936)

- R. A. Mäntylä*, Kansanopetuksesta Tornion kaupungissa 1700- ja 1800-luvulla.
V. R. Lehtonen, Alemman maanviljelysopetuksen alkuvaiheista Suomessa.
Oiga Moberg, Helsingin kansakoulujen alkuajoilta I.
Maiju Karitele, Helsingin kansakoulujen alkuajoilta II.
Impi Siukonen, Muistoja Amanda Packalénista.
I. Warttinen, Kyllialän kasvatustaitos 100-vuotias.
Juuso Mustonen, Sunnuntai- eli pyhäkoulut Inkerissä.
Uno Pulkkiila, Kristiinankaupungin pedagogio.

VUOSIKIRJA III (1937)

- A. J. Cederberg*, Suomen kouluhistorian tärkein tehtävä.
A. J. Tarjanne, Koulumuistoja kuuden vuosikymmenen takaa.
August Alho, Turun kaupungin kouluja viime vuosisadalla.
Väinö Vaara, Muuan poikkeuksellinen koulun taloussuunnitelma.
Matti Koskeniemi, Lukiolaiselämää Turussa 1880-luvulla.
V. Ahokanta, Muistelmia Lappeenrannan sunnuntaiopetuksesta.

VUOSIKIRJA IV (1938)

- Kustaa Hautala*, Piirteitä Oulun oppikouluoloista 1822-1843.
V. Ahokanta, Lappeenrannan käsityöläiskoulun vaiheet.
Santeri Liikkanen, J. V. Snellman ja kansakoulu.
Kalervo Kaartinen, Ekateriinan eli Huutokosken koulu.
Antti Inkinen, Suomalainen koulutaitos Pietarissa.
Niilo Liakka, Muisteloja Tornion ala-alkeiskoulusta 1870-luvulta.

VUOSIKIRJA V (1939)

- J. H. Ollikainen*, Leppävirran vanhemmasta kansakouluopetuksesta.
V. Ahokanta, Sortavalan vanhemmat ammattikoulut.
Niilo Liakka, Oulun suomalainen yksityislyseo 1874-1890.
M. O. Karttunen, Etelä-Pohjanmaan ensimmäisen kansakoulun perustaminen.

VUOSIKIRJA VI (1944)

- J. H. Ollikainen*, Leppävirran kansakouluolojen kehitys 1800-luvun viimeisillä vuosikymmenillä.
Erkki Paasikallio, Ahlmanin pitäjänkoulujen alkuvaiheet.
Vilho H. Kivioja, Muistelmia Teuvo Pakkalasta opettajana.
Heikki Hosa, Funkalaitumen koululaitoksen alkuvaiheet.
Aili Wallin, Kouluhistoria ja matriikkelit kaupungeittain ja kunnittain.

VUOSIKIRJA VII (1948)

- Olli Lokki*, Piirteitä aritmetiikan opetuksesta Suomessa vuoteen 1941 asti.
H. K. Erviö, Narvan suomalaisen kirkkokoulun vaiheita.
Jouko Palonen, Valtion oppikoulujen opettajien palkkauksen pääkohdittainen kehitys 1800-luvulla.
Viljam Ahokanta, Ammattiopetuksen vaiheita Joensuussa.

VUOSIKIRJA VIII (1950)

- Aukusti Salo*, Suomen kasvatushistorian harrastuksen ja tutkimuksen elvyttäminen.
Urho Somerkivi, Sunnuntaikoulujen perustamisesta.
Santeri Liikkanen, Piirteitä Itä-Suomen kansanopetusoloista 1700-luvulla.
Kustaa Hautala, Muuan kouluriita Oulussa 1860-luvulla.
Aarne B. J. Vartiainen, Kyliälän eli Uudenkartanon kasvatuslaitos 1829–1901.

VUOSIKIRJA IX (1955)

- Eino Viitasaari*, Suomen Kouluhistoriallinen Seura 20-vuotias.
Urho Somerkivi, Suomen kansanopetuksen nousu 1840-luvulla.
E. O. Kuujo, Haminan kadettikoulun pedagogisesta yhdistyksestä 1870-luvulla.
Aimo Halila, Miten Helsingistä tuli Suomen johtava koulukaupunki.
W. Rantoja, Isonkyrön kansanopetuksen alkuvaiheet.
Mikko Rusama, Helsingin vaatturiammattikoulun perustamisvaiheista.
Nehemias Rautonen, Multian Kirkkonkylän kansakoulun perustaminen.
Aimo Halila, Bell-Lancasterin vuoro-opetusjärjestelmä Suomessa.
Eino Viitasaari, Katsaus.

VUOSIKIRJA X (1957)

- Eino Viitasaari*, Kasvatustieteellisen keskuslaitoksen perustamissuunnitelmien historiaa.
Sinikka Lipponen, Suomen opettajakunta suuren pohjan sodan aikana.
Erkki Lahdes, Ahlmanin koulujen ensimmäisten opettajain valinta.
Akseli Salokannel, Piirteitä Vanajan kansanopetuksesta.
E. V. — Katsaus Suomen Kouluhistoriallisen Seuran toimintaan.

VUOSIKIRJA XI (1958)

- Antti Inkinen*, Suomalaisen nuorison opinkäyntiä Pietarissa venäläisen valtakauden aikana.
Armas Vuoristo, Papiston suhde kansakoulukysymykseen 1800-luvun alusta kansakoulun perustamiseen.

VUOSIKIRJA XII (1959)

- Jaakko Linnankivi*, Reginan koulu Anjalan pitäjänkouluna.
Alpo K. Rapila, Piirteitä kansakoulunopettaja Antti Tarkkasen elämäntyöstä

Vuosikirja XIII (1961)

- V. A. Nordman*, Adolf Voldemar Streng ja Aukusti Juhana Mela
Ritva Dahl, Venäjän kielen opetus Suomen oppikouluissa ensimmäisellä sortokaudella
I. Vainio, Vaasan suomalaisen lyseon ja Borgå lyseumin kirjeenvaihdosta vv. 1890–92